A DM DÉLMAGYARORSZÁG POSTALÁDÁJA

Keserű csoki

Nagy örömmel fedeztem fel üzleteinkben a Jugoszláviából származó rizses csokoládét — írja B. K.-né —, hiszen ahányszor csak átmegyünk, ajándékba ezt vásárolok gyermekeimnek. A szegedi üzletekben azonban elképesztő áron adják: egy 30 dekás tábla 72 forintba kerül. Fogalmam sincs, ki állapította meg az árakat, de tanakodjunk csak rajta: az igazán kitűnő magyar bonbonmeggyből 10 deka (csomagolva) 11 forint, s ugyanakkor ez a puffasztott rizzsel készített és igazán kevés csokoládét tartalmazó készítmény durván számolva 250 forintba kerül kilogrammonként. Így aztán számunkra igazán keserű ez a finom csokoládé!

Mit ér így?

Az idén nyáron végre — hosszú évek után először — ismét sok szemétgyűjtőt helyeztek el Szeged utcáin, terein —, írja özv. Kolonics Györgyné. S tessék megnézni őket: legtöbbjét már odébbvitték, elgörbítették az éjszaka lovagjai. Vele együtt tesszük fel a kérdést: mit ér így az erőfeszítés?

Segítséget Baktónak!

Azt írja G. Z. (Szeged, Kiskert utca 30.), nagy örömmel olvasta, hogy az Újhelyi Andrásról elnevezett tanyai iskola villany- és vízellátása ügyében milyen sokan összefogtak. Ez adott ötletet neki arra, hogy megkérdezze: miért nem lehet Baktóban is hasonló módon a vízellátást megoldani? Ott ugyanis a tanács által, építési kötelezettség mellett most felosztott és közművesített áron eladott telkeken több száz ember él vízellátás nélkül. Hogyan lehetne segíteni Baktó gondjain? S ezt most nemcsak az illetékesektől kérdezzük, de maguktól a bakótiaktól is: javasoljanak ők is, esetleg írják meg, milyen társadalmi munkát tudnának ők is felajánlani, hogy meggyorsítsuk a vízvezeték építését.

Nincs könnyű helyzetben a szerkesztő, amikor ellent kell mondania olyan levelek kapcsán, amelyek alapjában véve jogos panaszt tartalmaznak, de esetleg nem áll módunkban szakmailag elbírálni, vagy éppen a kérdés más vonatkozásait is ismerve nem tudunk igazat adni a panaszosnak. Azt írja F. János olvasónk, hogy az SZTK fogorvosi rendelőjében nem voltak hajlandók egyszerre mind a négy lyukas fogát betömni, és a legközelebbi kezelés idejét meglepően távoli időpontra írták fel. Mit is tudnánk erre válaszolni? Fogalmunk sincs, hogy egy fogorvos miért döntött így. Nekünk ez nem tanult mesterségünk. Félreértés ne essék, mi nem akarjuk a panaszt „lesöpörni", csak azt szeretnénk kérni, hogy ilyen esetben az intézmény főorvosához forduljanak olvasóink panaszukkal — mi most ezt megtesszük F. János helyett, mert levelét elküldjük a rendelőintézet igazgató főorvosának. Ugyancsak nem tudunk egyetérteni egy másik olvasónkkal, aki panaszolja, hogy nagyon kevés a kerek kenyér a városban, aki hozzá akar jutni, annak sorba kell állnia, s ezen a múltkor is igen meglepődtek a külföldi turisták. Írtunk már többször arról, hogy azért készül kevés kerek kenyér, mert hovatovább nem lesz, aki vállalja a sütőüzemben, hogy kézzel szaggassa a tésztát. Márpedig ilyen nehéz munkával készül, éppen ezért valóban csak mutatóban van az üzletekben kerek kenyér. Semmiféle olyan ígéretet nem tud tenni a sütőipar, hogy többet gyártana, sőt ha holnapután nem lesz vállalkozó, aki kiszaggassa, akkor egyetlen kerek kenyér sem lesz a városban. Aki végignézné ezt a munkát, pontosan megértené, hogy miért. S a magunk részéről csak azt kérhetjük a sütőipari vállalattól, hogy a másik kenyér minőségére ügyeljenek annyira, hogy sose legyen ellene semmi kifogás.

Megyünk, megyegetünk

A város közlekedésével kapcsolatban két levelet is kaptunk a héten. Az egyik arról szól, hogy rettenetesen fegyelmezetlenül közlekednek a gyalogosok, az autósok nem győzik szemmel tartani és szándékaikat kifürkészni. Igaz, a gyalogosok állandó panasza, hogy a gépjárművezetők egyáltalán nem tisztelik a zebrán haladókat, s emiatt végsősoron tisztára mindegy, hogy hol ugrál a gyalogos: a felfestett átkelőhelyen, avagy az úttest, számára legszimpatikusabbnak tartott részén. Levélírónk kiemeli: bizonyára a sok útbontás, útlezárás és egyéb bonyodalmak miatt szoktak el a szegediek attól, hogy fegyelmezetten közlekedjenek, de végül is a helyzet egyre rosszabb, hiszen hónapról hónapra több a magánkocsi is, sok a kezdő vezető és szűk utcáinkon hovatovább világvárosi a forgalom. Kizárólag akkor lesz biztonságos a közlekedésünk, ha mindenki tekintettel van a többiekre is, de legfőképpen: betartjuk az alapvető szabályokat. Ne szaladgáljanak az úttesten összevissza a gyalogosok, ne az úttest közepén kerékpározzanak, avagy száguldozzanak a motorosok. Udvariassággal és egymás segítésével biztonságosabban közlekedhetünk!

A „parkírozni vagy parkosítani" témával kapcsolatban ír M. J.-né, aki elöljáróban leírja, hogy ő maga is sajnálja a zöldterületeket, de óhatatlanul szükséges, hogy a városban több parkírozóhely legyen. Nem fontos ennek a zöldterület rovására történnie, hiszen például a Marx tér okosabb elrendezésével megfelelő számú parkírozóhelyet lehetne ott is kialakítani. Különösen piacnapokon nehéz a helyzet, hiszen olyankor még a gépkocsival szállító piaci árusok sem férnek a térre, mellékutcákban állnak le és kézzel szállítják az árut a piactérre. Ezzel egyrészt a mellékutcák zsúfoltságát növelik, másrészt valahol csak káros a városnak is, hogy nem fizetnek parkírozási díjat. Olvasónk — aki vezet gépkocsit — helyesnek tartja, hogy az AKÖV forgalmát részben eltereljék az amúgy is zsúfolt Marx térről, mert gyakorlott vezető részére is hovatovább fél ezen a környéken közlekedni a nagy forgalom miatt.

„Csak" emberség...

Nagyon kedves levelet kaptunk Lengyel Sándor (Honvéd tér 5. sz.) olvasónktól. Igazán örömmel írjuk le. Elmeséli, hogy a DELTA Kereskedelmi Vállalat Kárász utca 14. szám alatti rádió-villamossági szaküzletéből egy Signál elnevezésű táskarádiót vett, amelynek az az újszerűsége, hogy egy beépített óraszerkezettel előre be lehet állítani a meghallgatni szándékozott műsorszámot. Olvasónk rádióján az óraszerkezet kapcsolórésze meghibásodott. Bevitte az üzletbe a makacskodó masinát, a vezetőhelyettes megállapította, hogy valóban van valami kisebb hiba. Amikor megtudta, hogy a panaszos a deszki szanatórium betege, és bizony nagyon hiányolná a rádiót, azonnal intézkedett: személyesen átvitte a közeli ktsz-be és alig tizenöt perc elteltével hozta is a megjavított rádiót.

Valóban: öröm azt hallani és öröm arról írni, ha emberségesek vagyunk egymáshoz, ha többet is teszünk egymásért, mint amit hivatalosan kötelességünk lenne. Szívesen átadjuk a köszönetet.

Üzenetek

Z. Lajosné, Szeged: Aziránt érdeklődik, hogy nyugdíjának megállapításához szükséges mezőgazdasági munkaviszonyát (1939-től 1947-ig terjedő időszakra) a tanács mi alapján igazolja. A rendelkezések szerint az igazolást (hatósági bizonyítványt) a tanács vagy közvetlen tudomása, vagy a megjelent tanúk nyilatkozata alapján adja ki. *B. J.-né, Szeged:* Lakásigénylésével kapcsolatos ügyét a lakáshivatal intézi. Az összes iratokkal együtt keresse fel a hivatalt ügyének rendezése miatt. *K. Pál (Jakab Lajos u. 1.):* Panaszát levelünk kíséretében átküldtük az IKV-nak, ahonnan bizonyára nemcsak választ fog kapni. *M. Z. Szeged:* A vállalat szabálytalanul járt el, mert a munkaviszony megszűnése esetén nincs joga a munkakönyvet visszatartani, azt Önnek legkésőbb a munkaviszony megszűnésének utolsó napján, ha pedig a munka alól már korábban felmentették, az utolsó munkában töltött napon ki kell adni, a munkaviszonyra vonatkozó rendelkezésben meghatározott igazolásokkal együtt, továbbá ki kell fizetni a munkabért és az egyéb járandóságokat. Ha Önnek a vállalattal szemben tartozása van, akkor azt, illetve annak egy részét a törvényes mérték összegéig le kell vonni a még kifizetésre kerülő munkabérből. Ha nincs miből levonni a tartozás összegét, vagy nincs rá kellő fedezet, akkor a tartozást rá kell vezetni a munkavállalói igazolási lapra (MIL-lapra). Ha Önnek kára származott abból, hogy a vállalat jogtalanul visszatartotta a munkakönyvét, akkor volt vállalatának a kárt ki kell fizetnie. Olvasónk tehát keresse fel volt munkahelyét. Amennyiben továbbra sem adják ki a munkakönyvét, panaszával forduljon a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz.

Kitüntetés fél évszázados közszolgálatért

Dr. Páhi Ferenc a szentesi levéltár igazgatója 1921. szeptemberében lépett Szentes város szolgálatába, azóta egyfolytában közhivatalnok. A fél évszázados szolgálat elismeréséül a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend aranyfokozatával tüntette ki.

A kitüntetést tegnap délelőtt a megyei tanácsházán Hantos Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese nyújtotta át. A kitüntetés átadásánál jelen volt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság osztályvezetője és Csorba György, a szentesi városi tanács elnöke is.

Megfiatalodik a debreceni kollégium

Mintegy 35 millió forintos költséggel korszerűsítik és bővítik a több mint négyszáz éves debreceni református kollégium épületét. A kollégium épületének modernizálása közben gondosan vigyáznak az értékekre. Így például megmaradnak az évszázados tölgyfalépcsők. Csupán annyi a változás, hogy a földszintről az első emeletig deszka burkolatot kapnak a megkopott falépcsők.

Egyes szám első személy

Ügyes ember ez a mi igazgatónk — jegyezte meg a lakatos —, csak egy baja van. Azt hiszi, egyedül ő képes valaminek a végére járni, valamit jól megcsinálni.

A beszélgetésen többen is részt vettek az üzemiek közül. S valamennyien egyetértettünk abban: legyen bármilyen képzett, ügyes és szorgalmas is egy vezető, egymaga képtelen mindenre figyelni, mindenben intézkedni.

A vélemények rendre oda kanyarodtak: az új, alig egy éve náluk munkálkodó igazgatónál a bizalom hiányzik. Egyrészt ez, másrészt a túl nagy magabiztosság — talán önhittség? — okozhatja vezetési hibáit. Tulajdonképpen egy vezetői típusról van itt szó: arról, amelyik a tevékeny közösség elé helyezi saját tevékenykedését, arról, amelyik nagy temperamentummal és becsvággyal, minden energiáját latbavetve dolgozik — de közben hajlamos elfeledkezni a társak aktivizálásáról, a közösség jóval nagyobb energiaforrásainak kihasználásáról. Azután nem győzi felpanaszolni, hogy lényegében ő mozgatja a gyárat, ez meg ez az ügy is azért végződött balul, mert ő akkor éppen több napos értekezleten volt, s hogy már nem is mer elmenni szabadságra, mert, ugye, nála nélkül, elképzelhető, mi lenne az alatt a pár hét alatt.

Tulajdonképpen sajnálnivaló, hogy egy vezető, és egy kollektíva ilyen légkörben dolgozik. Mert munkájuk minden jóakarat ellenére sem lehet teljes értékű. Nem lehet, hisz a demokratizmust teszi félre az egyes szám első személy minden áron való előretolása!

A „mi" valahogy elsikkad. S ha jó eredmény születik, „íme, milyen jól dolgoztam én" — hangzik a dicsekvés. Ha gyenge, akkor: „Ezt meginti ők tolták el..."

Energiája és ideje véges a legügyesebb, legszorgalmasabb igazgatónak is. Szemlélete pedig ilyen mentalitás mellett egyre egyoldalúbbá válik. Vezető munkatársait sérti a bizalmatlanság. Egy népes közösségben így marad egyedül. Miközben a munka eredményességében jelentkeznek a bajok, a nagy önhajszolásba — mint arra számos példa van — bele is betegszik az ilyen típusú vezető.

Mindezekből nyilvánvaló, mit kell tenni a közösségnek, mire kell időben figyelmeztetni a pártszervezetnek a példánkbeli igazgatót. Arra, hogy a közösen végzett munka öröme nagyobb, hogy a többes szám első személy előbbrevaló az egyes szám első személynél. Mert nem az a fontos — ami nem is lehetséges —, hogy egy valaki „mindenütt" ott legyen, hanem az, hogy minden területen legyen olyan valaki, aki igazán érti a dolgát.

S. M.

Mire megszokjuk, eltűnik

Pár hete megjelent a szegedi fűszerüzletekben kétféle csomagolásban és súlyban egy nyugatnémet vajfajta, a Rose Brand. Emellett természetesen kapható a magyar pasztőrözött teavaj, tízdekás csomagolásban, á 5 forintért. Látszatra a nyugatnémet vaj az áruválasztékot hivatott bővíteni 11,5, illetve 22,7 dekás, ízléses csomagolásban. A vásárlók jól emlékeznek, hogy egy időben Tisza vaj néven lehetett kapni úgynevezett minőségi vajat, ez azonban jó ideje már eltűnt. Vajon így leszünk a nyugatnémet vajjal is? Mire megszokja, megszereti a fogyasztó, akkorra nem lehet majd kapni.

Ezt a feltételezést ugyanis arra a tényre lehet alapozni, hogy mintegy másfél évvel ezelőtt a szegedi üzletekben igen kelendő árunak számított egy szovjet vajfajta, amelyet az üzletek tetszés szerint kimértek és csomagoltak, kilónként 36 forintos áron. Sajnos, ez már a múlté. A szovjet olcsó vajnak nyoma veszett. Az Anna-kúti csemegeüzletben tegnap már csak 22,7 dekagrammos nyugatnémet vajat lehetett kapni, a 11,5 dekás, a 6 forintos vaj pillanatnyilag kifogyott. Lehet, hogy ez a pillanatnyiság csupán a legközelebbi árurendelésig tart, lehetséges, hogy tovább, illetve addig lesz nyugatnémet vaj, amíg a 22,7 dekás is el nem fogy 12 forintos áron. Nem különleges árucikk ez, egyszerűen csak vaj, amelyet a fogyasztók megszoktak és megszerettek a magyar pasztőrözött teavaj mellett. Mert egyáltalán nem történne csoda, ha általában a vásárló „lehorgonyozhatna" egy általa megszokott és megszeretett áru mellett, s mindig és mindenütt azt kérné és kapná. S ez az igény egyáltalán nem teljesíthetetlen, beletartozik az áru- és üzleti kultúra sorába.

L. F.

Hazaérkezett Jugoszláviából a népfront-küldöttség

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának delegációja, amely a Jugoszláv Dolgozó Nép Szocialista Szövetségének meghívására egyhetes látogatást tett Jugoszláviában, kedden délelőtt hazaérkezett Budapestre. A Bencsik István főtitkár által vezetett delegációt a Ferihegyi repülőtéren dr. Ortutay Gyula, a népfront országos tanácsának alelnöke, Barati József, az országos tanács titkára, Sebestyén Nándorné, az Országos Béketanács titkára fogadta.

Kezdődik a Liszt—Bartók zongoraverseny

Csütörtök este — a hagyományokhoz híven — a Zeneakadémia nagytermében tartják a Liszt—Bartók zongoraverseny ünnepi nyitóestéjét, és az ezüstserlegbe ezúttal 47 név, illetve szám kerül, ennyien neveztek be az idei zenei versenyre. A szocialista országok mellett olyan távoli országokból is érkeznek fiatal muzsikusok, mint a Fülöp-szigetek, Argentína, Uruguay, USA és Japán. Hazánk „színeiben" 13 zongorista indul, köztük Falvai Sándor és Gyimesi László, akiknek neve nemcsak idehaza, hanem külföldön is jól ismert már a koncerttermekből. A külföldiek sorában is találkozunk olyan zongoraművészekkel, akik már sikerrel szerepeltek nagy versenyeken.

Az első forduló két részből áll, s a versenyzők az előre megadott Liszt- és Bartók-művek közül játszanak néhányat. A középdöntőben kortárs magyar zeneszerzők egy-egy kompozícióját is játsszák. A két részből álló döntőben ezután Liszt H-moll szonátája, a zenekari fordulóban pedig Liszt két zongoraversenye és Haláltánca, valamint Bartók három zongoraversenye szerepel, egyet zenekari kísérettel adnak elő.

Kezdődik az új évad

Az első premier: Az Arbát meséi

A Szegedi Nemzeti Színház *Szeged és a nagyvilág* címmel hirdette meg idei programját. Ennek a sokat ígérő, minden irányzatot, műfajt magába foglaló műsortervnek első bemutatója szeptember 17-én, pénteken este lesz, amikor a nagyvilág első képviselőjeként Alexej *Arbuzov*, szovjet író darabját, az *Arbát meséit* láthatja a bemutató közönsége. Arbuzov *vígjátéka* nem ismeretlen, magyar színpadokon már jelentős sikert ért meg. A darab kedves környezetbe, Moszkva egyik sajátosan régi hangulatú művésznegyedében játszódik, az Arbaton. Valjahnyikov, az idős, de fiatalos, életerős bábkészítőművész műterme a játéktér, bábok, bábtervek, régi bútorok, az ittrekedt világ tárgyai-emlékei alkotják a környezetet. Az új ritmusban zajló, felhőkarcolókat produkáló világban egy darabka a múltból. Ide toppan be, mint napsugár, mint az új világ képviselője, egy fiatal divattervezőlány, hogy bűvkörébe vonja apát és fiát, s úgy tűnjön el, hirtelen és váratlan, ahogyan érkezett.

A hétfői próbán már jelmezekben, díszletek között folyt a játék. A színészek, *Bicskey* Károly, *Janka* Béla, *Lőrinczy* Éva, *Máriáss* József, *Újlaky* Károly és *Bagó* László már a kialakult figurák, a színészileg megértett és megérlelt alakok apróbb rezdüléseit finomították, csiszolták *Lendvay* Ferencnek, a színház igazgatójának, a darab rendezőjének irányításával.

A műhelymunka utolsó mozzanatai ezek. Egy-egy most megtalált, felfedezett új mozdulat, elképzelés öröme-értelme, s a kialakult figra minden pillanattal érettebb átélése. Kemény és izgalmas munka rendezőnek, színésznek és technikai személyzetnek egyaránt. A „nagyvilág" egy darabja lélegzik fönn a színpadon, egyelőre még csak az alkotók előtt, de csütörtökön már a most induló akció keretében Szeged nyugdíjasainak, és pénteken este a premier közönségének.

T. L.